

За останні 24 години

- 20:03** У Чехії пропонують позбавити Зеленського найвищої державної нагороди за прикладом Польщі
- 18:47** Російська армія вчоргове атакувала Запоріжжя - загинула людина, пошкоджені історичні будівлі та дитсадок
- 18:18** **Нові правила для поскок в ЄС** Бензин Е10 та "Оселя": що зміниться для українців у липні
- Додайте** **Коротко** про до обраного в Google
- 18:10** Британія передасть Україні пакет допомоги на майже 290 млн фунтів стерлінгів, - Зеленський

ЗАВАНТАЖИТИ ЩЕ

Головна / Політика

Початок кінця «ракетного голоду»: коли в Україні з'явиться власна антибалістика

ВІКТОР ТИМОЧЕВ 17 червня 18:02

Фото: Іва Лейтнович/Ріктура Alliance for Getty Images

ПІДПИШІТЬСЯ НА НАС В GOOGLE ДОДАТИ ЗАРАЗ

Україна останні пів року відчуває гострий дефіцит протибалістичних ракет. Їхні запаси у західних союзників помітно вичерпалися, та ще й війна в Ірані суттєво пошкодила американські арсенали. Тому Київ посилено шукає шляхів для поповнення запасів своїх антиракет. І, схоже, спосіб знайдено. Журналіст *Коротко про* дізнавався деталі того, як може бути вирішена ця проблема.

Не з доброти душевної, а задля вигоди: чому США та ЄС готові дилити збройовий «пиріг»

Лідери країн G7 разом із новими постачаннями ракет Києву заявили про готовність надати ліцензію на їхнє виробництво безпосередньо в самій Україні. Якщо так станеться, це стане потужним інструментом для ліквідації «ракетного голоду».

До цього Київ уже неодноразово, але безуспішно звертався до Вашингтона з таким запитом. "Скільки разів я говорив зі Сполученими Штатами Америки, я дуже просив: дайте нам ліцензії на виробництво Patriot. І начебто ніхто не проти. Ніхто жодного разу мені не сказав: ні, ми вам не дамо. Але досі ми нічого не одержали", – заявив президент Зеленський в інтерв'ю французькому виданню Le Parisien наприкінці минулого року. І ось тільки зараз з'явилася надія, що питання виробництва ракет самою Україною зрушило з мертвої точки.

16 червня Володимир Зеленський під час двосторонньої зустрічі з президентом США Дональдом Трампом досяг позитивної реакції Білого дому на це питання. За словами українського президента, Трамп відреагував на пропозицію «позитивно», і команди обох країн уже приступають до спільної роботи.

Військовий експерт Іван Тимочко. Фото: radiokhartia.com

- Україна може отримати ліцензію на виробництво протиракет від західних союзників. І не тому, що союзники такі добрі, а тому, що за цим криється тверезий бізнес-розрахунок західних виробників зброї. Адже проблема була не в самій ліцензії, а у спекуляції на них. США як виробники антиракет Patriot є монополістами і знають, що аналогів цієї продукції немає. Але коли Україна почала заявляти, що розробляє свої антиракетки, то відчули, що можуть отримати конкурента. Тому краще надати ліцензію чи створити спільне підприємство, ніж втратити у

середньостроковій перспективі ринок продажу ракет, - пояснює **військовий експерт Іван Тимочко**.

Ще одна вигода - Україна має унікальну можливість перевірити ці ракети на ділі.

- Надаючи Києву ліцензію, західні компанії вносять конструктивні зміни завдяки нашому досвіду, а не якихось емпіричних розробок. Також Європа дала Україні кредит на 90 мільярдів доларів, який піде, зокрема, і на закупівлю зброї. А американські та європейські виробники ракет теж хочуть отримати частину цього пирога, – пояснює експерт.

Допуск до секретних технологій та скорочення залежності від Заходу

Нинішня заява лідерів G7 означає, що західні партнери готові перейти від простих постачань зброї до передачі Києву військових технологій та креслень. Це дозволить Україні самостійно збирати сучасні західні ракети та снаряди на своїй території.

Завдяки доступу до засекреченої технічної документації, українські заводи чи спільні підприємства зможуть легально виробляти компоненти західного озброєння без порушення авторських прав.

Оскільки саме збирання дефіцитних та дорогих ракет для систем ППО відбуватиметься всередині України, це значно скоротить час логістики. Важливий і політичний момент: країна менше залежатиме від результату політичних дебатів у Вашингтоні чи Брюсселі щодо виділення нових пакетів військової допомоги, оскільки в неї з'являться власні потужності. Ну і, звичайно, знизиться собівартість антиракет, оскільки виробляти боєприпаси всередині країни значно дешевше, ніж закуповувати готові вироби у США чи ЄС та транспортувати їх через усю Європу.

Але разом із перевагами може виникнути й низка труднощів. Виробництво сучасних ракет потребує високоточних верстатів, мікросхем та специфічної сировини, яку Україні все одно доведеться імпортувати. Крім того, будь-яке оборонне підприємство на території України автоматично стає пріоритетною цілью для російських ударів, тому виробництво вимагатиме посиленого захисту ППО чи глибокого підземного розміщення.

Комплексів Patriot нам, як і раніше, не вистачає, але є інша позитивна тенденція. Фото: Sean Gallup/Getty Images

На запуск проєкту піде від одного до трьох років

Зараз найскладніше у схваленні ліцензій з боку США та Європи – це терміни. Це тривалий бюрократичний процес, який зазвичай займає місяці, а іноді роки. А сам промисловий етап запуску та введення в експлуатацію заводів із виробництва ракет стандартно триває від 1 до 3 років.

Але Київ може сподіватися, що в умовах війни ці терміни будуть скорочені завдяки політичній волі керівництва США. Наприклад, якщо Білий дім надасть українським оборонним контрактам найвищий пріоритет, американські заводи будуть зобов'язані відвантажувати верстати та компоненти для України позачергово. У такому форсованому режимі збирання перших ракет з американських комплектуючих можна буде розпочати орієнтовно через рік після отримання ліцензії.

- Це самі компанії-виробники ракет розпускають чутки про те, що процес отримання ліцензії довгий і може тривати до трьох років. Щоб набити ціну собі та своїй продукції. Але нам тут варто згадати ситуацію з американськими літаками F-16, коли наші західні союзники говорили, що підготовка українських пілотів триватиме 3–5 років. А насправді наші льотчики освоїли ці літаки за пів року. Так і тут: зараз союзники вже мають готові ліцензії (технічні параметри тощо), а в нас - промислові можливості. І за політичної волі союзників процес видачі ліцензії та початок виробництва можна значно прискорити до одного року, - пояснює Іван Тимочко.

Українська FP-7.x та американський Patriot: не заміна, а потужний тандем

Отримавши американську ліцензію, Україна планує розгорнути виробництво не лише далекобійної зброї, а й дефіцитних ракет-перехоплювачів PAC-3 для систем Patriot. Паралельно готується запуск і суто українського проєкту ракети FP-7.x для комплексу протиракетної оборони Freuja («Фрейя»).

Вітчизняна компанія Fire Point створює її разом із європейськими партнерами, включаючи німецьку Diehl Defense. Наша ракета стане дешевішою альтернативою американській: вона вже пройшла успішні випробування, перехоплюючи цілі на висоті до 25 км, а її серійний випуск запланований на серпень поточного року.

- Жодна зброя не може бути повністю замінена іншою. Так і тут: наша антибалістична ракета FP-7.x не може повністю замінити, лише доповнює можливості Patriot зі знищення російської балістики. Так, ракети PAC-3 від Patriot спроєктовані для виконання одного завдання – перехоплення балістичних ракет. Але вони кардинально відрізняються за вартістю, технологіями та закладеною логікою ведення бою, - пояснює Іван Тимочко.

Головна відмінність – це економіка війни. Збирання американських PAC-3 в Україні знизить їхню вартість з космічних 3,8–5,3 млн доларів до 2,8–3,5 млн за одиницю (оскільки складні високотехнологічні вузли все одно доведеться імпортувати). Наша ж FP-7.x обійдеться приблизно в 5 разів дешевше за «американця». Завдяки більш простій конструкції та низьким витратам Україна зможе налагодити справді масовий випуск цих боєприпасів.

Українська FP-7.x обійдеться приблизно в 5 разів дешевше за американський аналог. Фото: ufp.ua

Українська Freuja: як європейські «мізки» та наші ракети об'єднають в одну мережу

Наша ракета FP-7.x стане частиною нової комплексної системи ППО/ПРО Freuja. Права на саму систему та ракету належать Україні, але вона будуватиметься в глибокій технологічній кооперації з Європою за стандартами НАТО.

На відміну від старих радянських комплексів, Freuja працює за принципом відкритого цифрового постачачого структора: Україна виробляє саму гіперзвукову ракету, а електронні «очі» та «мізки» постачають союзники.

Головна фішка системи - всі ці елементи зв'язують через захищений натовський військовий протокол Link16. Це означає, що українська пускова установка Freuja зможе миттєво отримувати координати цілей від будь-якої системи в небі чи в космосі - чи то американський Patriot, чи західні літаки-розвідники AWACS, чи супутники союзників. Ракета зможе автоматично коригувати свій курс у польоті. Повноцінне розгортання комплексів Freuja на бойовому чергуванні очікується до 2027 року.

Новини по темі: система ППО Війна України з Росією високоточна зброя

Підпишіть на нас в соц. мережах

Статті по темі

30 червня політика
Роман Безсмертний: Мадяр невідомо грає на руку Кремлю, хоча публічно його не підтримує

30 червня політика
Навчальні центри та БЗВП: що не так із підготовкою новобранців у ЗСУ

29 червня політика
Як оцінити душевний біль: у реєстрі збитків від війни з'являться нові категорії компенсацій